

Tantárgyi program és követelmények

(

A tantárgy megnevezése:	<i>Erdészeti növénykórtan</i>
A tantárgy felelőse:	<i>Tuba Katalin</i>
A tantárgy felelős szervezet neve (kódja):	<i>EMEVI (E120)</i>

A tantárgy előadója:	Tuba Katalin és Lakatos Ferenc
A tantárgy előkövetelménye:	Dendrológia
A tantárgy követelménye:	vizsga
A tantárgy kreditértéke:	5
A tantárgy tanóra száma (ea/gyak/lab):	heti:2/2/0
A tantárgy típusa:	kötelező
A tantárgy ajánlott tanterv szerinti félévszáma:	5

I/1. A tantárgy oktatásának célja:

A növényi betegségekkel kapcsolatos általános alapismeretek és az erdei fákon fellépő élő és élettelen kórokozó tényezők és az általuk okozott betegségek megismeretése.

II.1. A tantárgy szakmai tartalma és ütemezése:

Tananyagrész / témakör	Óraszám
Előadások	
Általános növénykórtani ismeretek (növénykórtan tárgya és története), kóroktan	2
Kórfolyamatok, a kórokozó és a gazdanövény közötti kölcsönhatások, a kórokozók azonosítása	2
Abiotikus tényezők által kiváltott betegségek	2
Biotikus tényezők által kiváltott betegségek: vírusok, fitoplazmák	2
Baktériumok	2
Nyálkagombák, moszatgombák	3
Gombák általános jellemzése, rendszere, a kórokozó fajok és az okozott betegségek ismertetése (Ascomycota, Basidiomycota törzs)	11
Komplex etiológiájú fabetegségek	2
Gyakorlatok	
Kórtünettan, a fák, különös tekintettel az erdei fák betegségeire vonatkozóan	2
Vírusok, baktériumok	2
Amoebozoa, Cercozoa, Oomycota törzs	2
Ascomycota törzs	10
Basidiomycota törzs	8
Járványtan	2

II/2. A tantárgy alkalmazott oktatási módszerei és a hallgatók tevékenységformái:

Az **előadások** hagyományos módon, de korszerű oktatástechnikai eszközök felhasználásával zajlik. A kórokozók és a kórtünetek szemléltetése színes képek vetítésével történik. A tantárgyból 2010-ben megjelenő jegyzet és 2003-ban megjelent tankönyv, illetve ajánlott irodalmak állnak a hallgatók rendelkezésére.

A **gyakorlatok** helye az intézeti gyakorló. A gyakorlat gyakorlatvezetői ismertetéssel kezdődik, majd a hallgatók sztereomikroszkópokat és biológiai mikroszkópokat használnak a kórokozók megismeréséhez. Az egyéni mikroszkópi munka során a hallgatók jártasságra tesznek szert a kórokozó gombák mikroszkópos vizsgálata (preparátumkészítés) és azonosítása terén. A taplógombák megismerése határozási módszerrel, illetve bemutatással történik a gyakorlatok során.

II/3. Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák:

- *készség* szintjén: ismerjék az általános és erdészeti növénykórtan legfontosabb összefüggéseit.
- *jártasság* szintjén: ismerjék a gyakorlatokon elsajátított anyagot, képesek legyenek a kórtünetek, a fontosabb betegségek és kórokozók felismerésére.
- *smereti, alkalmazási* szinten kell tudni az előadások anyagát és a kötelező szakirodalmat.

III/1. A tantárgy aláírásának feltételei:

Az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel. A gyakorlatok során a mikroszkópos vizsgálati anyagról készített rajzok megléte. Az évközi dolgozatok 60%-nak, legalább 60%-os teljesítése. Kórtani gyűjtemény leadása legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napjáig.

III/2. A tantárgy értékelési módja és ütemezése:

Kollokvium, mely szóbeli vizsgázásból, 10 kórokozó gomba, illetve kórtünet felismeréséből áll.

IV/1. Kötelező irodalom:

Szabó I. (2010): Erdészeti növénykórtan. Egyetemi jegyzet, NYME, Erdőmérnöki Kar, Sopron

IV/2. Ajánlott irodalom:

Szabó I. (2003): Erdei fák betegségei. Erdészeti növénykórtan. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.
Glits M. és Folk GY. (2001): Kertészeti növénykórtan. Mezőgazda Kiadó, Budapest.
Butin, H. (1996): Die Krankheiten der Wald- und Parkbaume. 3. kiadás. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart New York
Érsek T. és Gáborjányi R. (1998): Növénykórokozó mikroorganizmusok. Egyetemi tankönyv, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
Igmándy Z. (1991): A magyar erdők taplógombái. Akadémiai Kiadó, Budapest.
Manion, P. D. (1991): Tree disease concepts. Prentice-Hall, Englewood Cliffs. New Jersey.
Sinklair, W.A., Lyon, H.H. and Johnson, W.T. (2005): Diseases of Trees and Shrubs. 2. kiadás. Cornell University Press